

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku – Wydział Instrumentalny –

Rafał Lewandowski

„Zagadnienia interpretacyjne i specyfika faktury pianistycznej w miniaturach fortepianowych Alicji Jonas i Jonathana Dawe`a”.

Promotor: dr hab. Piotr Nowicki

Twórczość Alicji Jonas i Jonathana Dawe`a pozostaje w Polsce nieznaną, w USA natomiast zaczyna budzić zainteresowanie melomanów. Połączenie tradycyjnej formy z oryginalną wyobraźnią harmoniczną oraz rytmiczną inwencją intryguje słuchaczy, o czym przekonałem się wykonując wspomniane utwory w ciągu ostatnich kilku lat. W sytuacji prawykonania ważną rolę odgrywają sugestie i oczekiwania kompozytora wobec wykonawcy dotyczące zakresu swobody interpretacji dzieła. W kompozycjach Alicji Jonas i Jonathana Dawe`a można, obok wielu różnic, zauważyć też pewne cechy wspólne ich języka muzycznego: lapidarność formy, częste odniesienia do muzyki minionych epok, tradycyjne traktowanie instrumentu. Celem niniejszej dysertacji jest opisanie zagadnień, przed którymi staje pianista przetwarzając precyzyjny zapis nutowy nowych współczesnych utworów w realne wykonanie tych dzieł w czasie koncertu.

Konstrukcja pracy obejmuje krótki wstęp oraz trzy rozdziały.

W rozdziale pierwszym przedstawiona została kwestia percepcji muzyki, w tym twórczości współczesnej, odbieranej przez pryzmat tradycji. Zawiera on genezę formy miniatury instrumentalnej, przedstawia jej ewolucję na przestrzeni epok muzycznych ze szczególnym uwzględnieniem niektórych specyficznych jej rodzajów z przeszłości, z którymi omawiana twórczość wykazuje pokrewieństwo w swym ciężarze gatunkowym oraz warstwie emocjonalnej. W przypadku Alicji Jonas jest to miniatura ilustracyjna epoki baroku, następnie programowa muzyka romantyczna i szkoła francuska z początków XX wieku. Inaczej Bagatelles Jonathana Dawe`a - wywodzą się z odmiennego nurtu, bliższego „muzyce absolutnej”, tradycji konstruktywizmu Bacha, abstrakcji sonat Scarlattiiego czy dyscypliny formalnej klasyków wiedeńskich.

Rozdział drugi zawiera informacje biograficzne, opis edukacji muzycznej i aktywności zawodowej Alicji Jonas. Prezentuje również pozamuzyczne źródła inspiracji twórczej – dzieła malarskie, ze szczególnym uwzględnieniem prywatnej kolekcji kompozytorki. Kolejnym etapem pracy jest analiza utworów (Suity nr 2, 3, 4, Sonatiny nr 2 i nr 3, “After Juliette” – A Poem) oraz szczegółowe omówienie

wszystkich kolejnych kompozycji pod kątem ich zróżnicowanej stylistyki i związanego z nią doboru adekwatnych środków technicznych i wyrazowych.

Rozdział trzeci przybliży postać Jonathana Dawe'a i opisuje jego drogę twórczą, działalność pedagogiczną i bardzo różnorodny dorobek kompozytorski.

Biografia kompozytora jest wstępem do analizy „Bagatelles” w odniesieniu do op. 126 i op.119 Ludwiga van Beethovena, które Jonathan Dawe przekształca, nie używając jednak techniki wariacyjnej, lecz dokonując specyficznej dekonstrukcji motywów. W celu maksymalnej wyrazistości wykonane zostało zestawienie i porównanie pod względem formalnym Bagatelles: 1 - Andante con moto, 2, 3 - Andante, 4 - Allegro assai, 5 - Quasi Allegretto, 6 - Moderato cantabile, 7 - Allegramente, 8 - Presto, 9 - Andante amabile e con moto, 10 - Andante, ma non troppo. Po koniecznej analizie teoretycznej następuje przejście do omówienia kompozycji od strony pianistycznej i wyrazowej. Przedstawiona została również kwestia problemów rytmicznych, agogicznych i zagadnienie aplikatury, jako środka do uzyskania określonych efektów brzmieniowych.

Do pracy dołączona jest płyta CD zawierająca nagrania następujących utworów fortepianowych:

Alicja Jonas

- Suita nr 2 na fortepian
- Suita nr 3 na fortepian
- Suita nr 4 na fortepian
- Sonatina nr 2 na fortepian
- Sonatina nr 3 na fortepian
- After Juliette – A Poem na fortepian

Jonathan Dawe

Bagatelles na fortepian

W podsumowaniu powracamy do motta Hansa Georga Gadamera „Brać coś za coś – oznacza interpretować”, które w kontekście tematu niniejszej pracy nabiera nieoczekiwanej wieloznaczności. W sztuce muzycznej opisuje zarówno postrzeganie dzieła przez pryzmat osobistej wrażliwości wykonawcy, jak i kompetencji oraz wyobraźni odbiorców. Pytanie o „obiektywną wartość artystyczną dzieła” pozostaje otwarte, jednak subiektywna interpretacja jest właśnie odkrywaniem tego potencjału, który w danym dziele naprawdę istnieje i wymaga odczytania.

**Stanisław Moniuszko Academy of Music Gdańsk
– Instrumental Faculty –**

Rafał Lewandowski

**“Interpretational issues and specifics of the piano texture in piano miniatures
by Alicja Jonas and Jonathan Dawe”.**

Promoter: dr hab. Piotr Nowicki

The works by Alicja Jonas and Jonathan Dawe remains unknown in Poland, while in the US, the interest of music lovers begins to arouse. The combination of the traditional form with the original harmonic imagination and rhythmic inventiveness intrigues the listeners, as I became convinced by presenting the mentioned works during the last few years. Composer's suggestions and expectations towards the performer regarding the freedom of interpretation play an important role, particularly in the first live performance. In the compositions by Alicja Jonas and Jonathan Dawe, apart from many differences, one can also notice some common features of their musical language: concise form, frequent references to the music of past eras, traditional treatment of the instrument. The aim of this dissertation is to describe the issues that pianist is facing while transforming the precise musical notation of new contemporary compositions into the real concert performance. The design of the elaboration includes a short introduction and three chapters. The first chapter presents the issue of the perception of music, especially modern style, perceived through the prism of tradition. It contains the genesis of the instrumental miniature form, depicts its evolution over the musical epochs with particular emphasis on some specific genres from the past - that discussed contemporary works shows a kinship with - in its quality and emotional layer. In the case of Alicja Jonas, this is an illustrative miniature of the Baroque era, followed by programmatic romantic music and a French school from the early 20th century. Jonathan Dawe's Bagatelles, otherwise, stem from a different trend, closer to "absolute music", the tradition of Bach's constructivism, the abstraction of Scarlatti's sonatas or the formal discipline of the Viennese Classics. The second chapter contains biographical information, a description of education and professional activity of Alicja Jonas. It also presents different, extra-musical sources of creative inspiration - painting works, with particular emphasis on works from the composer's personal collection. The next part contains the analysis of Suites No. 2, 3, 4, Sonatinas No. 2 and No. 3, "After Juliette" - A Poem, and a detailed discussion of all subsequent compositions in terms of their different stylistics and

selection of adequate needed piano technique skills and expressive means. The third chapter introduces Jonathan Dawe and describes his creative path, pedagogical activity and a very diverse compositional output. The composer's biography is an introduction to the analysis of "Bagatelles" in reference to op. 126 and op.119 by Ludwig van Beethoven. Jonathan Dawe transforms the original, avoiding common variation technique, making instead a specific deconstruction of the motifs. For the purpose of maximum clarity, the comparison of Bagatelles was made as follows: 1 - Andante con moto, 2, 3 - Andante, 4 - Allegro assai, 5 - Quasi Allegretto, 6 - Moderato cantabile, 7 - Allegramente, 8 - Presto, 9 - Andante amabile e con moto, 10 - Andante, ma non troppo. Next to the necessary theoretical analysis, there is a discussion of the composition's pianistic texture and its expressive side, as well as the rhythmical issues and the question of proper fingering, indispensable to obtain specific sound effects.

Attached to this dissertation is a CD containing the following pieces for piano solo:

Alicja Jonas

- Suite nr 2
- Suite nr 3
- Suite nr 4
- Sonatina nr 2
- Sonatina nr 3
- After Juliette – A Poem

Jonathan Dawe

Bagatelles

Finally, we return to the motto of Hans Georg Gadamer "To take something for something - means to interpret", which in the context of the subject gains a new and unexpected ambiguity. In musical art, it describes both - the perception of music through the prism of the performer's personal sensitivity, as well as dependence on the competence and imagination of the listeners. The question concerning the "objective artistic value of the work" remains open, but the subjective interpretation is simply the discovery of this potential, which really exist in a particular work and requires reading.